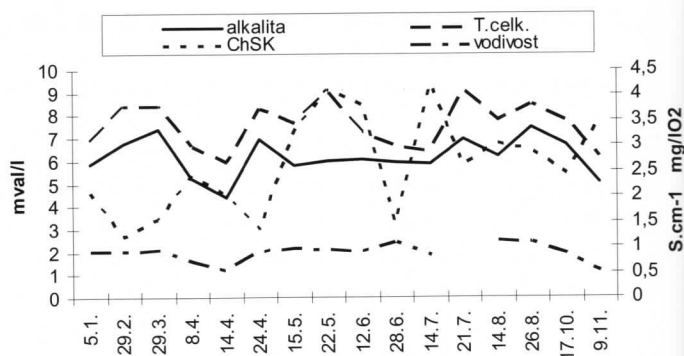

Na skapových místech A (–35 m), C (–58 m), E (–64 m) H (–60 m), tedy v různých hloubkách vadózní zóny, byl sledován chod vodivosti, alkality, celkové tvrdosti vody a ChSK během kalendářního roku. Nejvýrazněji se do všech hloubek projevil vliv vegetační části roku od měsíce května do podzimu zvýšením u hodnot ChSK, její nejnižší hodnoty v roce byly v měsíci únoru. Ostatní hodnoty pouze kolísaly (graf 2).

Těchto výsledků poznání chemismu skapových vod v Moravském krasu bylo dosaženo s podporou Českomoravského cementu Mokrá.

Graf 2 Chod hodnot vodivosti, alkality, celkové tvrdosti a ChSK během roku
Diagram 2 The values of conductivity, alkalinity, total hardness and chemical consumption of oxygen in the course of a year

Summary: A contribution to the study of dripwaters in the Moravian Karst

The introductory section describes the history of the study of waters dripping from dripstones from the first examinations in 1881–1886 (by Kříž) and 1960–1961 (by Štelc) to the years 1987–2014 (this author). Within the karst cycle at the site of the Ochozská Cave, the present author detected a rate of limestone removal which would suffice for the formation of cavities 11.15 litres in volume beneath a surface of one square metre in 1000 years. In the course of an average year, the highest rate was detected in the months of March and April, and the lowest rate in September. The effect of the depth of infiltrate seepage into limestone on 12 chemical parameters of water is also described.

Literatura:

- Corbel J., Stchoukzky T., Franck J., Muxart R. (1965): Chemical erosion in the Moravian Karst. – *Problems of the speleological research*: 107–124. Brno.
- Himmel J. (1993): Výzkum změn chemismu skapové vody v závislosti na intenzitě skapu a vliv půdního profilu. – *Speleofórum*, 93: 65–67. Praha.
- Himmel J. (1993): Roční režim koroze vápenců vlivem infiltrujících srážek v zóně vertikální krasové cirkulace v Moravském krasu. – *Speleofórum*, 93: 68–72. Praha.
- Himmel J. (1999): Variabilita intenzity krasování v zóně vertikální cirkulace Moravského krasu. – *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v roce 1998–1999*: 144–149. Brno.
- Himmel J., Kittner Z. (1989): Vliv Moravského krasu na chemismus vody vodního zdroje Říčka. – Nepublikovaná závěrečná zpráva ČSS ZO 6–11 a VVÚVSH FAST VUT Brno: 1–40, 127 s. tab., 80 s. grafů. Brno.
- Kříž M., Koudelka F. (1902): *Průvodce do Moravských jeskyní. Díl II.* – Nákladem vlastním, Hranice: 1–481. Ždánice, Vyškov.
- Ondráček St. (1982): Vliv Moravského krasu na některé chemické a fyzikální vlastnosti vod v tocích povodí Říčky. – *Československý kras*, 33: 35–45. Praha.
- Štelc O. (1964): Chemické složení vod skapávajících z krápníků v některých jeskyních Moravského krasu. – *Československý kras*, 16: 23–32. Praha.

Seniorská – nová jeskyně na obzoru

Ladislav Slezák

Naše seniorská skupina SE–3 (R. Cendelín, J. Pokorný, L. Slezák), jako součást ZO 6–12, provádí již po několik let telegnostické mapování v prostoru mezi Hostěnickým propadáním, ponory Říčky a Kamenným žlábkem. V roce 2014 jsme se konečně „prokousali“ k z. okraji plošiny a společně stanuli na hraně údolí nad vchodem do Ochozské jeskyně.

Nádherný podzimní den 9. prosince 2014. Trasovali jsme s.–j. profil a virgule nám vytrvale vnucovaly neuvěřitelně rozsáhlou anomálii. Její šířka ukazovala 71 m! Osa ohromné plochy směřuje k východu. Vymezujeme její s. okraj a pak i jižní. Oba průběhy pečlivě zaměřujeme, abychom je mohli vynést do celkového plánu v měřítku 1 : 1 000.

Bezradně stojíme znovu na hraně údolí a dohadujeme se, jestli jsme do kamenité a velmi neprostupné stráně vůbec schopni nastoupit, aniž bychom riskovali, že si přivodíme nějaké zdravotní komplikace. Kam a v jaké šířce pokraču-

je anomálie do svahu nad Ochozskou jeskyní? Vkrádají se i pochybnosti, jestli přece jen nejde o průmět Hlavních dómu Ochozské jeskyně. Virgule tvrdošjně a opakovaně signalizují vodní prostředí v celé šíři. Hostěnický potok za bránou jeskyně není slyšet.

L. Slezák sestupuje do svahu pod hranu údolí, do míst, kde se vyskytují fragmenty staré erozní úrovně v nadm. výšce kolem 360 až 370 m. Orientačně sleduje vrstevnici k J. Široká anomálie, jak se zdá, se úzí, její podélná osa však zachovává z. směr. V úrovni vrstevnice náhle anomálie končí a je přetřata novou linií směřující na SV, o šířce kolem 6 až 8 m. V tomto koridoru náhle L. Slezák naráží na zajímavou lokalitu. Ostatní členové skupiny k ní sestupují.

Ve svahu, pod hranou svahového kuzele je portál jeskyně. Krásně modelovaná oblouková klenba má v odhaleném

profilu šířku asi 4 m a zapadá do masivu na délku asi 3 až 4 m, kde se přimyká k sedimentární výplni. Pečlivě zkoumáme masiv klenby a marně pátráme po jakémkoliv označení. Bez výsledku. Pokoušíme se o malou rekonstrukci. Je evidentní, že samu lokalitu objevil neznámý obyvatel (patrně Hostěnic) při hledání vhodného místa k vybudování frontového úkrytu na jaře roku 1945. Uvolnil vstup pod klenbu a v hloubce kolem 3 m srovnal dno do plošinky. Vytěžený materiál (většinou kusový) vyskládal do ochranné zídky, která byla v terénu dokonale ukrytá případným pohledům. Je možné, že lokalita byla objevena jako nenápadná ventarola v zimě roku 1944 až 1945. Žádné stopy po mladší průzkumné činnosti na lokalitě patrně nejsou.

Provedli jsme fotodokumentaci a pracovně jsme jeskyni pojmenovali Seniorská (foto 1). Již dnes odkrytá část splňuje kritéria pro uvedení do evidence JESO jako 1426A. Bližší údaje zatím z pochopitelných důvodů neuvádíme. Objev této lokality považujeme za vánoční dárek pro naši mateřskou

ZO 6–12, aby ji bylo možno zařadit do souboru lokalit pro budoucí speleologický průzkum.

Samozřejmě nás zajímalo, jak se jeskyně Seniorská projevuje telegnosticky v terénu.

Projevuje. Za klenbou pokračuje suchý koridor do vzdálenosti kolem 50 m (v šířce 7–6 m), aby se napojil na velkou anomálii, kterou jsme mapovali. Ukazuje se, že naše teorie erozní úrovně ve výšce 360 až 370 m n. m. je podpořena indikacemi jeskynních dutin, které však byly do značné míry devastovány klimatickými procesy v pleistocénu (mrazové destrukce, ústupy svahů i s portály jeskyní). V koncové modelaci svahů se patrně uplatnily i mohutné sesuvy svahových oсыпů v místech, kde strmost stabilizační křivky překračovala úhel 45°. Dokladem by mohly být i tak zvané „Hallstattské sutě“, které při archeologických výzkumech zachytil B. Klíma (Klíma 1962, 1964) před vchodem jeskyně Pekárny. Stabilizace svahů patrně nastala postupně až s nárůstem vegetačního pokryvu.

Foto 1 Pohled na ústí jeskyňky Seniorská (Foto J. Pokorný)
Photo 1 A view of the entrance to the Seniorská Cave (Photo by J. Pokorný)

Summary: Seniorská Cave – a prospect for a new cave

Surface exploration of a valley above the entrance to the Ochozská Cave brought a discovery of a cave portal with an arched vault about 4 m in width. The cave, called Seniorská Cave, continues ca. 3 m deep in the massif, where it is filled with sediments. The site is promising for a prolongation.

Literatura:

- Klíma B. (1962): Výkopy před jeskyní Pekárnou. – *Přehled výzkumů Archeologického ústavu ČSAV*, 1961: 6–8.
Klíma B. (1964): Výzkum před jeskyní Pekárnou. – *Přehled výzkumů Archeologického ústavu ČSAV*, 1964: 18–20.